

een van de psychische stoornissen die staan beschreven in de DSM een biologische oorzaak kunnen vinden. Toch zijn we geneigd om een term als "autisme" of "ADHD" te beschouwen als een bewezen ding, een stoornis, een oorzaak, een afwijking, zelfs als een vaststaande hersenaandoening, en niet als een beschrijving van een combinatie van gedragingen. Het is een "hard" label geworden. We gaan daarmee voorbij aan het feit dat er binnen zo'n combinatie van gedragingen een enorme hoeveelheid variaties mogelijk is. Labels als "ADHD" en "autistisch" worden veel te gemakkelijk in de mond genomen, ook door mensen die niet zijn opgeleid om een diagnose te stellen.'

Volk verheffen

Maar is autisme dan bijvoorbeeld geen psychische stoornis? Hop: 'Wat is een psychische stoornis? Het is een combinatie van gedragingen in de sociale sfeer. Iedereen heeft een bepaalde, unieke combinatie en die is steeds aan verandering onderhevig. Maar we zijn bepaalde combinaties gaan vastleggen en als een afwijking van "de norm" gaan beschouwen. We zijn volledig doorgeslagen in vastleggen, meten en categoriseren. We maken een staattie en zeggen: "dit is normaal en dat wijkt af". We zijn gaan geloven in een standaardontwikkeling. Maar die bestaat niet. Elk mens is anders. Op deze manier doen we kinderen tekort. Een mens is hoofd, hart en handen: denken, voelen en doen. Diversiteit is een wet van de natuur. Zonder diversiteit zou er geen leven zijn. We zijn met zijn allen heel verschillend. Dat is prachtig. Laten we dat vieren!'

Niet meepraten

Hoe ga je om met ouders die aangeven dat hun kind bijvoorbeeld 'ADHD heeft' of 'autistisch is'? 'Accepteer het als ouders zelf met een label komen. Ze zijn blijikbaar zo onzeker dat ze die erkenning nodig hebben. Maar dat betekent niet dat je mee hoeft te praten. Neem het label zelf niet in je mond. Toon begrip, laat mensen uitpraten en stel vervolgens de vraag: "Wat heeft uw kind nodig?" Je accepteert dat het label er is, alleen je neemt het niet over. Bied geen weerstand, oordeel niet, maar kijk samen met de ouders naar wat dit specifieke kind nodig heeft. Als een kind bijvoorbeeld heel druk is en steeds bij de baby

wil zijn, stel dan de vraag: wat probeert dit kind ons duidelijk te maken? Denk dus niet meteen: o, dat komt door zijn ADHD. Professionals die werken met kinderen zouden steeds de vraag in gedachten moeten houden: Wat hebben kinderen met allerlei verschillende talenten en temperamenten nodig om op hun eigen manier goed te participeren in deze maatschappij? Dat is vele malen belangrijker dan bepalen of een kind een bepaalde stoornis heeft of niet. Laten we kijken naar wie onze kinderen zijn en niet naar wat ze mankeren. Gun ze hun eigen label.' ●

'Accepteer het als ouders zelf met een label komen'

Mijn kind is anders, wat nu?

Veel ouders horen dat hun kind 'anders' is. De buren zeggen het, de familie signaleert het, op school vindt de juf het en vaak herkennen ouders dat ook wel. Maar wanneer is er echt iets aan de hand? En zijn er echt zo veel kinderen en jongeren met ADHD en autisme, of overdiagnosticeren we? In *Gun kinderen hun eigen label* pleit Liesbeth Hop ervoor om te kijken naar wat kinderen nodig hebben in plaats

van ze een label te geven dat laat zien wat ze 'mankeren'. Het boek bevat naast praktische hoofdstukken over signalering, oorzaken, eventuele diagnoses en hulp zoeken ook veel praktische tips en ervaringsverhalen. Kosmos Uitgevers. € 21,99.

Campagne

De campagne *Gun kinderen hun eigen label* biedt verschillende materialen zoals een website met actuele informatie, een brochure met tips voor ouders en hulpverleners, posters voor op scholen en een campagnefilm. Ga voor meer informatie naar www.gunkinderenhuneigenlabel.nl.